

Månadsbrev Januari 2010

Varmt välkommen till inte bara ett nytt år utan ett nytt årtionde. De avslutande veckorna 2009 kantades av en ovanligt svår snösituation i hela landet, med många incidenter i trafiken. Myndigheterna fortsätter upprepa det självklara sättet att undvika skador och det är att försöka låta bli att var med där ute på vägarna eller - om man ändå måste - sänka farten. Det är ett gott recept på en effektivt förebyggande åtgärd, vilket leder oss in på ämnet prevention. Detta ämne togs upp i månadsbrevet för juni 2007 och tål att upprepas.

PRIMÄR prevention avser att förebygga skadehändelser. Myndigheter bygger viltstängsel och separerar vägbanor med vajersystem. Som privatperson kan man sänka bilens hastighet, släcka ljusen innan man vänder ryggen till, ta bort skadebringande saker i små nyfikna barns närhet etc. etc.

SEKUNDÄR prevention avser åtgärder som vidtas av ögonvittnen, ambulanspersonal och akutmottagningens mottagande team under den första "gyllene" timmen efter en skadehändelse. Här kommer t.ex. alla systematiska åtgärdsmodeller in, som PHTLS (Prehospital Trauma Life Support, ATLS (Advanced Trauma Life Support) och TNCC (Trauma Nursing Core Course).

Med år 2010 börjar vi på nytt med recertifieringskurserna inom TNCC sedan manualen reviderades. Den första kursen går redan 10 februari i Stockholm. Inom kort kommer samtliga kurser att finnas på hemsidan för anmälning.

Med dessa kurser får man grunderna och den personliga kunskapen om vad som lämpligen bör göras och vad man som enskild traumamedlem ska fokusera på. Den naturliga och viktiga påbyggnaden är traumateamsövningar för att varje skadad och svårt sjuk patient ska få det bästa möjliga omhändertagandet.

TERTIÄR prevention är den naturliga fortsättningen på den gyllene timmen och berör åtgärder för att reducera de negativa konsekvenserna som en skada eller sjukdom riskerar framkalla. Här kommer alla insatser som vidtas på röntgen, operation, IVA, vårdavdelningar och re-habitering. Patient, närstående och vårdpersonal jobbar i team med ett gemensamt syfte; att patienten ska återkomma till ett så väl fungerande liv som möjligt efter skadan/sjukdomen.

Riksföreningens fokus ligger bl.a. i att bidra med kunskap och färdigheter för att optimera omhändertagande av skadade och svårt sjuka människor i alla åldrar. Vi är just nu i färd med att fastställa detaljerna för årets **TRAUMADAG**. Mer information om när den kommer och vilket tema vi erbjuder, kommer också på hemsidan.

Må väl i vardagen hälsar Riksföreningens styrelse

gm Agneta Brandt, Ordförande